

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, cer venja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraje, za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četrti-stopne petit-vrate 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. Opravištev, na katero naj se blagovolito pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

„**Národno društvo**“ se je sporazumelo z národnim odborom za volitve v trgovinsko in obrtnijsko zbornico, sestavljenim iz trgovcev in rokodelcev ter zastopnikov slovenskih političnih društev, o kandidatih za nove volitve v trgovinsko in obrtnijsko zbornico, ter jih toplo priporoča vsem trgovcem, rudarjem in obrtnikom kranjske dežele.

Naši kandidatje so:

I. Za trgovski oddelek:

- Gospod **Janez Fabijan**, protokolirani trgovec in hišni posestnik v Ljubljani.
 „ **Janez Jamšek**, protokolirani trgovec in hišni posestnik v Ljubljani.
 „ **Franč Kolman**, protokolirani trgovec in hišni posestnik v Ljubljani.
 „ **Jožef Kušar**, protokolirani trgovec in hišni posestnik v Ljubljani.
 „ **Rudolf Naglič**, protokolirani trgovec in hišni posestnik v Loki.
 „ **Vaso Petričič**, protokolirani trgovec in hišni posestnik v Ljubljani.
 „ **M. Regoršek**, protokolirani trgovec v Ljubljani.
 „ **Ferdinand Sajovic**, protokolirani trgovec in hišni posestnik v Kranji.
 „ **Franč Sovan** mlajši, protokolirani trgovec v Ljubljani.
 „ **V. C. Supan**, protokolirani trgovec in hišni posestnik v Ljubljani.

II. Za rudarski oddelek:

- Gospod baron **Mihael Zois**, graščak in fužinar v Ljubljani.
 „ **Janez Pribil**, rudar in ingénieur v Ljubljani.

III. Za obrtnijski oddelek:

- Gospod **Janez Dolcher**, ključar in hišni posestnik v Ljubljani.
 „ **Franč Drašler**, črevljar in hišni posestnik v Ljubljani.
 „ **Franč Goršič**, orgljar in hišni posestnik v Ljubljani.
 „ **Janez Golijaš**, krčmar in hišni posestnik v Ljubljani.
 „ **Edvard Hohn**, bukvozev in hišni posestnik v Ljubljani.
 „ **Janez N. Horak**, rokovičar in hišni posestnik v Ljubljani.
 „ **Franč Hren**, trgovec z lesom, posestnik žag, mlinov, hiš in zemljišč v Bégunjah na Notranjskem in v Ljubljani.
 „ **Avgust Maršalek**, krojač in hišni posestnik v Ljubljani.
 „ **Henrik Ničman**, bukvozev in hišni posestnik v Ljubljani.
 „ **Miha Pakič**, rešetar in hišni posestnik v Ljubljani.
 „ **Anton Perme**, pek, vinski trgovec in hišni posestnik v Ljubljani.
 „ **Pavel Skalč**, kovač-živinozdravnik in hišni posestnik v Ljubljani.

V Ljubljani, 29. decembra 1874.

Odbor národnega društva:

Dr. V. Zarnik, podpredsednik.

Jos. Jurčič, tajnik.

Vspehi nemške ustavoverne stranke.

Božična politična premišljevanja v nemških, sedanjej vladi prijaznih časnikih, so prav otožna. Sosebno je zanimivo, kako prvi in glavni organ ustavoverne ali vladne stranke „Neue Freie Presse“, ob božičnem dnevu v svečanostnem članku milo toži in obsojuje vso vladno stranko, da je neplodna in ni nič tega izpolnila, kar je obetala o nastopu na vlado. Nij kakov opozicijski časopis, nego prvo glasilo sedaj v Avstriji gospodujoče stranke je, kateri piše: „Tožba o neplodnosti glede inicijative in uboštva idej v parlamentu nasproti vladajočim zlom je v vseh vrstah javnega društva občna. „To mišljenje se zdi temu listu opravičeno. In kar se direktno voljenega parlamenta tiče, pravi „N. Fr. Pr.“, da je še slabši, nego je bila prejšnja iz deželnih zborov voljena zbornica. Kdo je tega kriv? Ministerijalni list pravi, da volilci, ki so ničle volili, ali

„welche die mittelmässigkeit auf den schild erhob.“ Ljudstvo, katero je vendar več kot dve tretjini ustavovercev, katere vlada podpira, poslalo v parlament, po „N. Fr. Pr.“ nij politično zrelo. Tako rečeni list zadnji petek.

Take izpovedbe iz teh ust so gotovo več, nego zanimive. Kaj so ustavoverci vse obetali sebi, Avstriji in njenim narodom od direktnih volitev! Kaka radost je bila v njihovih krogih, ko so bile le-te potrjene kljub temu, da je večina prebivalstva peticijskiralna zoper! In sedaj? Mora glavni organ vladne stranke priznati, da direktno volitve niso privedle nove krvi in zvežega soka v posiljeni in nesposobni organizem pretiranega centralizma in pretiranega nemčevanja, kateremu ustavoverstvo služi. Neplodnost te direktno zbornice in še več si morajo ustavoverci sami priznati, da je sedanja zbornica še slabša, nego prejšnja, kljub temu, da so jej viseli „svinčeni pod-

plati“ federalizma in veriga deželnih zborov na petah. To so britka samoizpovedanja; s tem se ustavoverci sami tepo in sami sebe in svoj sistem pogublajo.

Volilci so krivi tega, tako se dalje vladni list „N. Fr. Pr.“ tolaži, ker so volili take polovičarje. Za ta kompliment naj se zahvalijo organu ustavovercev v naših krajih voljeni polovičarji ali „mittelmässigkeiten“, kakor Hočevar, Schaffer, Seidl, Brandstetter, Supan, Foregger itd., kakor tudi gospodje „ustavoverni“ volilci, kateri so rečenim „polovičarjem“ glasove dali. Za zahvalo, da so se žrtvovali za omenjene kandidate, ki z drugimi enacimi vred ministerijalnemu listu sedaj niso všeč, imajo zdaj le-ti volilci očitanje, da so prav za prav oni vse mizerije krivi, ker so tako slabo volili. — No, mi nemamo nič ugovarjati.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 29. decembra.

Črez božične praznike je politika povsod počivala. Poleg tega tudi danes nismo pošte dobili zaradi snežnih zametov.

Mladočeski list „Podřipan“ iz Roudnice prinaša članek o prvem shodu svobodomiselnih strank in pravi: „Nauči se li tedaj češka konservativna stranka respektovat, poleg sebe tudi svobodomiselno stranko in se obnašati proti njej dostojno, kakor je to povsod mej izobraženci običaj, tedaj prestanejo prepiri osobni in nastane mirna diskusija. Bil bi to najkрасnejši dar, ki bi ga stranka naša prinesla narodu k novemu letu!“ — Iz tega je razvidno, da je na Češkem zdrava sloga z istimi uveti mogoča, kakor pri nas, in da Mladočehi jej niso protivni.

„Je-li treba narodu češkemu novega programa?“ pod tem napisom je prinesel „Posel z Prahy“ članek, ki pravi: „Ako bi se krona in Avstrija ne hoteli vrniti k prvotnemu historičnemu položju, ko bi se duh dobe in še več dogodjaji bodočni z železno neizogibnostjo postavili nasproti takej vrnitvi k izvirnim historičnim formam, potem spočiva prihodnji program naroda češkega v Fandrikovem predlogu na rajhsratu: enako pravo vsem! Občna volilna pravica! Tega programa bi se morali poprijeti potem vsi avstrijski narodi, ako jim je kaj mari obstanek Avstrije.“

Prago baje obišče prihodnji pust cesar s cesarico, ter se udeležita ob enem aristokratskega plesa. Tako se vsaj z Dunaja brzojavlja.

Gališke poslance v rajhsratu pozivlje „Gazeta Narodova“ naj izstopijo iz dunajskega parlamenta, cela državopravna opozicija je na pravem potu, ako ne gre več na Dunaj, misli poljski list. A bolje bi bilo, ko bi Poljake pozival, naj se čute najprej za Slovence.

Krakovskem „Czasu“ se poroča o konferenciji škofov minole dni v Pragi, da je v Avstriji duhovščina v čakalnem položaji ter jej niti na misel nij prišlo vladi nasprotovati, kakor je to na pruskem Nemškem.

Na **Ogerskem** se konservativci pod Senyeyem baje uže pripravljajo k delu in agitaciji. — „Reform“ poroča, da namerava baron Sennyey v najbližnji dobi razviti v parlamentu svojo zastavo in svoj program, posebno pri priliki proračuna za l. 1875 v

mesecu januariji. Glavno težišče konservativna stranka preloži na to v volilni boj pri volitvah poslancev, ki je bodoče leto. — Na Slovaškem zaradi tega pozivljejo „Sloven. Noviny“ Slovake, naj poplačajo za l. 1875 ves direktni davek, da bi na ta način imeli zagotovljeno volilno pravico pri nastajajočih volitvah, ker namreč od sedaj ne bode na Ogerskem nobeden voliti smel, kdor je davek na dolgu.

Vnanje države.

V **francoskem** liberalnem listu „Sécle“ 24. dec. objavlja slavni španjski republikanec in blagi predboritelj svobodomiselnih idej Castelar članek, v katerem zagovarja vzajemnost latinskega plemena, t. j. edinstvo Francozov, Španjolv in Italijanov.

O **Arnimovej** pravdi se je te praznike še vedno mnogo pisalo. „N. Fr. Pr.“ poroča, da je Arnim obsojen samo zaradi prikritja onih trinajst cerkveno-političnih depeš, katere so se pri skrivni obravnavi čitale in katere zadevajo vprašanje, kako naj bi Nemčija postopala, kadar papež umrje, da bi se po Piji IX. izvolil Nemčiji prijaznejši papež.

Poznjanskemu nadškofu Ledohovskemu, kakor se čuje v ondutih konservativnih krogih, je 2 letni zapor skrajšan za 4 mesece, tako, da bode od novega leta imel le še 9 mesecev odsedeti.

Dopisi.

Iz Gorice 27. decembra. [Izvirni dopis.] Gorica je začela prav dobro napredovati, namreč v tatvini, ubijalstvu in pretepanji; če pojde tako naprej, ne bode človek gotov si svojega življenja. In kdo drugi je tega kriv, nego naš municipij pa sploh zelo okorno organizirana policija. Naši preoblečenci pa policaji skrbijo menda za mir pri — kozarcu, pa v gorkeji sobi, po ulicah pa kradejo, se pretepajo in koljejo. Strašno klanje je bilo božično noč v glediščni ulici zraven kavarne „Fenice“. Slučaj je bil tak-le: Naši veseli fantje iz Renč, večinoma nabraženi, prišli so v Gorico v „hotel Brandt“ kjer je bila godba malo zabavati se; tu se posedejo k eni mizi in se po domače pogovarjajo. Pri drugi mizi so pa sedeli neki goriški „furlanski pobalini“ in pisano gle-

dali na slovensko mizo. Slovenci se mirno vzdignejo in gredo pevajoči po ulici v kavarano. Pobalinska druhal, — pravega uzroka ne vemo še — se vzdigne in hajd z noži v rokah za neoboroženimi vaščani. Ti, videči nevarnost, pobegnejo, ali kar naenkrat je laški pobalini zgrabijo od nasprotne strani tako, da so bili reveži v sredi in tu se začne krvavo klanje. Necega Lašiča, edinega premožnega sina, vdove matere (bil je pred dvema letoma dijak 7. gimn. razreda v Gorici) so ga tako z nožem prebodli, da je v 10 minutah v kavarni „Fenice“ dušo izdihnil; druga dva so pa smrtno ranili. Vsa hvala gre jako uljudnemu in človekoljubnemu gospodu kavarnarju Kiršu, da je ubogim revežem duri odprl in brzo vsa okna in duri zaprl in tako krutim furlanskim ubijalcem tri žrtve rešil. Tudi so mu okna razbili, hoteči skozi okno za ubozimi vaščani v kavarano.

Gospod Kirš je jako poštena duša in prijatelj Slovincem, za to ga pa tukaj javno goriškim Slovincem priporočujem. Pa tudi goriški zdravniki so jako človekoljubni, kajti ob 12. uri nij bilo po celi Gorici nobenega najti in če se ga je tudi klicalo, se je raji pod gorko odejo stisnel, nego bi šel revežu pomagat in kri ustaviti. Pa kaj mislite, da je bilo vdobiti kacega policajja ali preoblečenca? Kaj še, jedva, ko so pobalini še pol ure razsajali in kričali je došla policija, se ve da — post festum. — Tako se godi večkrat slovenskim fantom in po tem in pod tacimi pogoji, naj bi se Slovenci z goriškimi Italijani združili? da nam bodo našo mladino klali? — „Spetta cavallo che erba cresce!“ — Pravica ima uže nekatere ubijalce v rokah. Ubozega Lašiča so pa danes iz goriške čitalnice v domovino v Renče odpeljali. Isto noč so se i drugov potepali in mnogo ranjencev je v špitalu, tudi so našli eno novorojeno dete mrtvo blizu Gorice. In vse to se godi v toliko slavljeni „avstrijski Nizzi“!

Listek.

Mladostni spomini.

(Izvirna povest. Spisal Liberius.)

(Dalje.)

IV.

Nekaj dni pozneje je Jurko hodil po vasi od hiše do hiše. Tu je nekaj pomolil, tam zapel narodno pesem, zopet tej ali onej izgovornej gospodinjji pošepetal nekaj skrivnega na uho. Te so se zavadno smejale same radovednosti, stresale z glavami in rekle: lažeš. A Jurko ni legal, greha se je bal, a vaše novice je rad raznašal, in vedel je za kaj.

Sneg je še vedno ležal črez dol in holm, zima je divjala, samotno klopotanje Žagarjevega mlina se je razlegalo v dolino. Voda je šumela in kolo se je vrtilo kot nekdanj, a notri v sobi ni bilo dolzega časa, niti zime, kakor je trdil vaški berač, ondi je cvetela vesela pomlad, pomlad ljubezni.

Valentin je bil od zadnjih dogodljajev vedni Žagarjev gost. Pavlina se je veselila tega, štela dneve, ure, kedaj pride, kedaj mora iti in živela med upom, strahom. Ža-

gar sicer ni mogel skoraj verjeti, ali ima Valentin resne namene, po godu mu ni bilo po vsem po gosto njegovo obiskovanje, a ugovarjati ni mogel uže zaradi hčere ne, dejal je: „bode uže kako, da bi le nesreče ne bilo“.

Bil je lep večer. Luna je sijala in zvezde so se vtrinjale v valovih, ki so se dervili memo samotnega mlina.

Pri malem oknicu v Žagarjevi sobi sta sedela Pavlina in Valentin. Starec se je tiščal zapečka, dremal in sem ter tja skrbno ozrl se na srečna zaljubljena.

„Kaj ti je nocoj ljubi Valentin?“ povzame deklica in vpre v mladenčja svoje oči. „Ti si, zamišljen si, to mora pomeniti kaj posebnega.“

„Nič nič, vesel sem zelo vesel, da še nikdar ne tako“, pravi Valentin.

A deklica je uganila, da ni govoril resnice, in bila je žalostna.

„Vsaj vem, zakaj si žalosten, zakaj povešaš glavo. Tega sem kriva jaz tvoja revna, nepoznana ljubica. Oj vem, odpustim ti, biti ne more drugače, le sebi ne morem odpustiti nikdar.“

„Kdo ti je rekel to? To je laž, grozo-

vita laž. Gorje mu, ki je izustil te besede!“

In zopet je bilo vse tiho. Žagar je dremal pri peči, leščerba je vgaševala in Pavlina je ležala na obrazu na terdej klopi.

Tam iz dalje pa se je čulo škripanje zmerznjenega snega pod nogami samotnega potnika. Ako bi imel sneg kaj čutila, ko bi ne bil dvojno leden, videl bi bil neizmerno gorje razlito v človeškem srcu in zaškripal bi bil milo tolažilno: Nobena roža nij brez trnja, nobeno veselje brez gorje.

V.

Pod vaško stoletno, široko vejato lipo so sloneli fantje in zapeli tisto pesem ki pravi:

„Je pa s'noči slanica pala
Na zelene travnike itd.“,

in tako milo boža človeško srce in ubira najnježnejše strune njegovih čutil.

V bližnji hiši Liparjevi je gorela v zgornjem nadstropju luč in pri oknu je slonel Valentin in poslušal vaše pevce in se spomnil istih dni, ko je še bival med njimi, prepeval tako in nij vedel zakaj, se ve-

Domače stvari.

— († J. Podmilšak), s pisateljskim imenom „Andrejčkov Jože“, iz „Glasnika“, iz „Besednika“, iz „Zore“ in knjig Mohorjevega društva znani slovenski literat in telegrafski uradnik, je na sveti večer v tukajšnji bolnici umrl, še le v 30. letu svoje starosti. Gospodje kolegi telegrafski uradniki so mu napravili lep pogreb, čitalnični peveci so mu nagrobnico zapeli pred bolnico in na pokopališču. Domovina je izgubila v njem zvestega sina, ki je v svojem življenju, v katerem se mu je bilo mnogo boriti, po svoji moči za njo marljivo delal.

— (Gosp. V. C. Supan), predsednik razpuščene kranjske trgovinske zbornice je prejel te dni z Dunaja pismo od znanega avstrijskega velikega industrijalca Fr. vitez pl. Liebiga, v katerem ga pozivlje naj svojo sodbo izreče o novi brošuri, ki je izšla in govori o uzrokih sedanje gospodarstvene krize. Liebig naravnost priznava, da je kriva sedanji mizeriji sistema, in da je princip varstva domačega dela ali „schutzzoll“ in poprava dosedanjih krivih colnih konvencij edini pomoček, da se avstrijska industrija in trgovina reši in pomaga. Vse kapacitete, in vsi veljavni časniki so sedaj izprevideli, da je ona narodno-gospodarsvena politika edino prava, katero je kranjska trgovinska in obrtniška zbornica od nekaj priporočala, — le pritlikovi možje našega „Tagblatta“ mlatijo nerazumljene fraze „liberalnega“ svobodnega trgovinarstva in hočejo s temi pogubnimi načeli pri volitvah v trg. zbornico s svojimi ljudmi prodreti — če imajo sploh kaka načela?

— (Veselica na Silvestrov večer) v četrtek 31. t. m. v čitalnični dvorani v Ljubljani ima sledeči program: 1. Zajec — „V boj“, moški zbor. 2. Otto — „Veseli pajdaši“, osmospev. 3. „Komično berilo“ gospoda A. Jeločnika. 4. Otto — „Pevska popotnica“, šaljivi moški zbor. 5. „Dramatični kaleidoskop“, humoristična deklamacija. Gosp. J. Nolli. 6. „Devi“, čvetospev. 7. Herold — Romanca iz opere „Zampa“, poje

g. J. Nolli in moški zbor. 8. „Velik dramatičen muzikalen quodlibet“. 9. Blodek „Stari Jurij se ženi“, šaljivi moški zbor. 10. Vašak — „O radostno potovanje“, moški zbor. Potem je Loterija. Mej posameznimi številkami igra sekstet c. kr. vojaške godbe. Začetek bo ob 7. uri zvečer. Vabljeni so na to veselico tudi udje „Sokola“ in „dramatičnega društva“. Čitalničin odbor.

— (Dimitz „Geschichte Krains“.) Tega dobrega dela v nemškem jeziku je izšel pri knjigotržcu Bambergu v Ljubljani tretji zvezek, ki obsega zgodovino kranjske dežele do leta 1493. Pisatelj naznanja, da je mej izdajanjem svojega marljivo izdelovanega dela našel v deželnem arhivu toliko važnega materiala, da pride prihodnji zvezek stoprv aprila 1875 na svetlo. — Da si Slovenci v nekaterih oddelkih pisčevih nazorov ne delimo, vendar ima to delo toliko zgodovinskega izvrstnega materiala iz naše domače povestnice v sebi, da bi ga ne smel nobeden omikan našinec v svojej knjižnici pogrešati.

— (Iz Trsta) se nam piše: Dozdanji tukajšnji dirigent „Slovenije“ A. Brod, je postal reprezentant „prve češke, občne zavarovalne banke“.

— (Zmrznil) je na sveti večer nekov berač v ljubljanskem predmestju Gradišče, kjer je bil v pijanosti zaspal. Patrola ga je po polnoči našla vsega trdega, ter dala odnesti k sv. Krištofu. —

— (Volkovi) v ljubljanski okolici so, čim več pritiska zima, tem predrzneji. V nedeljo zvečer, kakor se nam pripoveduje, so raztrgali v Lavrici pri „gospodu“ domačega psa na verigi, sinoči so se pak prikazali pod Golovcem, kjer so hoteli iz necega hleva ugrabiti kozo. — Tudi iz Žuženberskega okraja se nam poroča, da je nek gospodar volka zvalil z nastavljenim mesom notri v hlev, kjer se je ujel. — Letošnjo zimo je po Kranjskem nenavadno mnogo te zveri.

— (Iz Borovniške okolice) se nam piše 24. dec.: V naši okolici klatijo se uže dalj časa nepriljubljeni gostje — volkovi. Trojica teh vede se zelo domače i se zelo

prizadeva dobiti prijateljstvo psov, ki pa prijateljstvu nič ne zaupajo, kar je tudi opravičeno; izkušnja kaže, da je uže vsakateri „sultan“ ali „šek“ v preozki sferi volka postal žrtev presrčnega volčjega prijateljstva. Znamenito je, da največji in srditeji pasji rogovileži uže ob času obmolke in se v varnost vrinejo, ko očanec volk še zelo oddaljeno patrolira. — Lovci se mnogo trudijo vez volčje-pasjega prijateljstva razrušiti a nij moč, bodočo lovsko prizadevanje bode morda bolj srečno. — Tudi okrajno glavarstvo logaško in ljubljansko je svoje oko pazljivo obrnilo na nepovabljene goste, neki celo organizacijo črne vojske ali „landsturma“ zoper nje napovedalo a na določen dan napada je nebo v podaljšanje miroljubnih štirinogov izdatno pripomoglo ter snega nasulo do kolena, tako, da je vojska morala na ugodnejši čas preložena biti. Kaj se hoče, še najzvestejši čestilci sv. Huberta raje strážijo doma gorkoto darujočo pečico. Da bi le volčji gostje ne postali predrzneji in ne hoteli te prijaznosti tudi ljudem usilovati kar se je treba bati pri pičlo hrano prouzročujoči hudi zimi. Da je ostra zima nastala, svedoči to, da denes zjutraj nij bilo moč najti v gorkomeru stebra živega srebra, ker skrčil se je skoraj do okovja hruške živo-srebrne in kazal celih 17° C.

— (Medved) se je prikazal pri Tolmačevem. Več lovcev iz Ljubljane ga je šlo včeraj zasledovat.

Razne vesti.

* (Žalostno žrtvo) je terjkal razpor mej Čebji. Prvi tenor češkega narodnega gledališča Souček se je 23. t. m. obesil iz obupanja, ker mu je staročeško vodstvo odpovedalo zato, ker je bil po svojem mišljenju mladočeh. To ne dela časti češkemu imenu in kaže kam strankarsko sovraštvo mej brati pripelje.

* (Cigar) ne bodo odslej v krčmah kletarji več smeli prodajati, ako davka ne plačajo, — kar bode za goste nepriljubno.

* (Bodočni kralj Anglije.) Princ Waleški je bil minole dni imenovan za velmojstra „slobodnih zidarjev“ ali frajmajerjev. Postal je velmojster londonske lože.

selil in nij vedel kako, bil srečen in nij vedel kedaj.

„Valentin nas poslušaj“, šepne eden iz družčine tovarišu na uho.

„Pusti ga, on je zaljubljen“ — meni drugi — „a ne gre mu vse po volji menda. Njegov stari je čmerikav, premeten in skop, revne neveste ne pusti v hišo, sina ne poslušaj“.

„Kam bode dejal denar, če ga ne da sinu? Nikogar družega nema“, vganuje tretji in se jezi.

„Kamor hoče“, odgovarja prvi. „Zaverim te, da dokler diše on, ne bo Pavlina kedar Liparjeva gospodinja.“

Tako vganujejo in razdirajo veseli fantje in sklenejo posled, da je Pavlina lepa deklica le škoda, da je verjela kedaj Valentinovim besedam, ki se ubijajo nad trmoglavostjo skopega starca.

Posled zapoje zopet, se dvignejo iz pod lipe in gredo dalje, dalje svoji k svojim. Tako pelja ta svet, tako se bode godilo dokler bode stal in živel človeški rod.

Med tem je sedel v spodnji sobi stari Lipar in pred njim je stalo pol bokala vina, ki mu denes nij bilo tako po godu kot sicer.

„Kaj mu ne pride vse v glavo“, pravi po tem precej glasno sam s seboj.

„Ženil bi se, tisto Pavlino bi vzel na dom. Norec, tega mu ne odpustim nikdar. Malo se je izučil, da ima tako nespametne misli. Vendar preveriti ga hočem še, povedati mu, da beračev ne potrebujem v hišo dokler sem jaz gospodar.“

V potrdilo izpije ostalo vino in gre spat. Sanja se mu o rumenih cekinih, o revnem ljudstvu, ki polni brez potrebe ta veseli svet.

Lepe nebeške sanje in resnične.

„Ne govori mi več o tem“, pravi drugo jutro čmerikavi Lipar Valentinu, ki je trdil, prosil, moledoval — da se bode, da se mora ženiti in ravno Pavlina mora biti njegova nevesta.

„Mladiči ste vsi zbegani in brezumni“ — nadaljuje potem. „Denar ta je, ki še kaj velja na svetu, vse drugo je plitvo, nespametno.“

„Če hočeš imeti družico, vzemi sosedovo Franico. Dobra gospodinja bode in lepo doto bode imela. Uže sem govoril o tej reči z njenim očetom in mu dal besedo, katere ne enemu ne prelomim.“

Valentin molči, črez nekoliko pravi: „Hvala ljubi oče, naj bode tako, Pavlino ali nobene.“ Izgovorivši zapusti sobo in gre dalje tja v samoto, da se razmisli, da vkroti strašno žalost, ki mu je legla tako tesno na srce.

Po vasi, po fari in po vsej okolici se je kmalu raznesla novica, da bode Valentin vzel svojo sosedinjo Franico, da je za ženitovanje vse pripravljeno, da le pričakujejo predpusta in oklica.

Eni so hvalili Franico in srečno zvezo in to so bili oni, ki časte le novce, drugi so zmajevali z glavami in dejali: „kaj bode počela zdaj Pavlina, poštena deklica je, če tudi brez dote?“ In to so bili tisti rekli, ki ne sodijo človeka po novcih, temuč po srcu, po značaju.

Le eden je bil obojih misli, berač Jurko, ki je temu trdil tako, drugemu drugače, kakor je bil prepričan, da mu ugaja, ker je bil Jurko precej pameten, kakor so dejali, vedel je zakaj govori tako, kajti bisaga se le po vetru obrača. Tako se godi na tem veselem svetu.

(Konec prih.)

Narodno-gospodarske stvari.

— (Peticija splošnega delavskega društva), ki se je obravnavala predzadnji petek v državni zbornici, da bi se predlog novega obrtniškega reda še v letošnjem zasedanju rešil v zadovoljnost in prospeh delavcev, zahteva in določuje one točke, ki so največ koristim delavcev na kvar.

Zahteve so pak sledeče: Posebni ogled naj se jemlje na uredbo delavne dobe pri ženskih in otrocih. Zahteva se dalje 10 ur normalne delavne dobe, ka bi delavci imeli čas za počitek in izobraževanje. (V državnih delavnicah in mnogih tovarnah ameriških, se prištevajo na takov normalni dan delavne dobe na 8 ur.) Otroci manj, nego 14 let stari, (tedaj, dokler morejo obiskovati šolo) se ne smejo rabiti pri delu v fabrikah; ženske in otroci samo 8 ur. V prospeh in brambo delavcev samih se dalje zahteva postava o dolžnem poročstvu, kar se je uže uvelo pri vseh obrtniških in industrijskih deželah. Za vsako poškodovanje, katero bi se delavcu pripetilo brez njegove krivde, bi moral podvzetnik n. pr. izplačati polovico tedenske plače ali zasluzka, poškodovanemu samemu, ali pak po njegovi smrti njegovim dedičem. Kar se končno tika pomočnih blagajnic, so delavci modrejši postali, ker ne zahtevajo, ka bi povsodi takove blagajnice ustanovljala država, nego le tam, kjer društvena činnost nij še zadosta napredovala. Toda delavcem je dano na voljo, ka zamo-rejo prestopiti k slobodnim pomočnim blagajnicam. Politično zastopništvo po vlastnih delavskih zbornicah se v tej peticiji določno ne omenja.

Listnica uredništva: Enkrat za vselej zopet ponavljamo, kot odgovor na neke dopise, da iz principa ne dajemo javnih spričeval, kdo to in ono nij pisal v našem listu, kakor iz principa ne povemo, kdo je kaj pisal. Kogar „dolže“, naj si pomaga, kakor more, in naj zna svoji besedi vero varovati. Mi za take preklice nečemo prostora tratiti.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni

Revalesscière du Barry

v Londonu.

28 let uže je nij bolezn, ki bi jo ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicinske in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žleze i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebavljenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabost, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih, ožnost, diabet, trganje, shujšanje, bledico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenice in je bolje, nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravilnih, brez vsake medicine, mej njimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicine na vseučilišču v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Dr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castle-

stuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih oseb, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj. Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Spričevalo zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja, Bonn, 10. jul. 1852. Revalesscière du Barry v mnogih slučajih nagradi vsa zdravila. Posebno koristna je pri dristi in grizli, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih, a t. d. pri kamnju, pri prisadljivem a bolehnem draženju v scalni cevi, zaprtji, pri bolehnem bodenju v obistih in mehurji, trganje v mehurji i. t. d. — Najbolje in in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prsnih boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenju v grlu. (L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalec in člen mnogo učenih družtev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842. Vaša izvrstna Revalesscière je ozdravila večletne i nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja, bolne čutnice in vodenico. Prepričal sem se sam gledé vašega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam. James Shoreland, ranocelnik, 96. polka. Izkušnja tajnega sanitetnega svetovalca gosp. Dr. Angelsteina.

Berolin, 6. maja 1856. Ponavlja izrekan gledé Revalesscière du Barry vsestransko, najbolje spričevalo. Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalec. Spričevalo št. 76.921.

Obergimpert, (Badensko), 22. aprila 1872. Moj pacient, ki je uže bolehal 8 tednov za strašnimi bolečinami vnetic jeter, ter ničesar použiti nij mogel, je vsled rabe Vaše Revalesscière du Barry popolnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik. Montona, Istra.

Učinki Revalesscière du Barry so izvrstni. Ferd. Clausberger, c. kr. okr. zdravnik. St. 80.416. Gosp. F. V. Beneka, pravi profesor medicine na vseučilišču v Mariboru (Nemčija), piše v „Berliner Klinische Wochenschrift“ od 8. aprila 1872 to le: „Nikdar ne zabim, da je ozdravila enega mojih otrok le takozvana „Revalenta Arabica“ (Revalesscière). Dete je v 4. mesecu vedno več in več hujšalo, ter vedno bljuvalo, kar vsa zdravila nijso bila v stanu odpraviti; toda Revalesscière ga je ozdravila popolnoma v 6 tednih. St. 64.210. Markizo de Brehan, bolehal je sedem let, na nespanji, treslici na vseh udih, shujšani in hipohondriji.

St. 79.810. Gospo vdovo Klemmovo, Düsseldorf, na dolgoletnem bolehanji glave in davljenji.

St. 75.877. Flor. Köllerja, c. kr. vojašk. oskrbnika, Veliki Varaždin, na pljučnem kašlju in bolehanji dušnika, omotici i tiščanju v prsih.

St. 75.970. Gospoda Gabriela Tešnerja, slušatelja višje javne trgovinske akademije dunajske, na skoro breznadejni prsni bolečini in pretresu čutnic.

St. 65.715. Gospodični de Montlouis na neprebavljenji, nespanji in hujšanji.

St. 75.928. Barona Sigmo 10letne hramote na rokah in nogah i t. d.

Revalesscière je 4krat tečnejša, nego meso, ter se pri odraslih in otrocih prihrani 50krat več na ceni, gledé hrane.

V plehaštih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr. i funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold. — Revalesscière-Biscuiten v pušicah a 2 gold. 50 kr. in 4 gold. 50 kr. — Revalesscière-Chocolatée v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold. — Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, v Gradcu bratje Oberanzmeyer, v Innsbrodu Diechtl & Frank, v Celovcu P. Birnbacher, v Lenci Ludvig Müller, v Mariboru M. Morić, v Meranu J. B. Stockhausen, v Zagrebu v lekarnici usmiljenih sester, v Černewicah pri N. Snirhu, v Oseku pri Jul. Davidu, lekarju, v Gradcu pri bratih Oberanzmeyer, v Temišvaru pri Jos. v Papu, mestnemu lekarju, pri C. M. Jahnerju, lekarju, v Varaždinu pri lekarju dr. A. Halterju, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarnah in specerijskih trgovcih tudi razpošilja dunajska hiša na vas kraje po poštah ali povzetjih.

Umrlji v Ljubljani

od 25. do 28. dec.:

M. Kosmatinova, delavka, 70 l. na starostnem osabenju. Sl. g. Alojzija pl. Schmiedburg, 59 l., na srčnej hibi. Marija Bezljaj, 70 l., na pljučnici. Frid. Perenič, sirotek, 6 let, na vnetici grla. M. Žitkova, portirjeva hči in učit. kandidatka, 17 l., na vnetici grla. Martin Vrhovec, delavec, 58 l., na mozgovem mrtudu. Marija Javornikova, kovačevo dete, 3 l., na vnetici grla. Fr. Novak, delavec, 60 l., na mr. udu. Fr. Lulek, delavčev dete, 3 l., na osepnicah. A. Hermanova, dete c. kr. poštnega oficijala, 2 leti, na kožnem vnetju. Marija Skvarča, s proga urarjeva, 75 let, na prsnej vodenici. Ana Vernik, mlarjeva hči, 3 l., na vodenici. Emil Hrt, c. kr. st. tnika dete, 2 l., na osepnicah. J. Molerjeva, m. šnistovo dete, 1 3/4 l., na kožh. Fr. Malnarjeva, soproga dež. oficijala, 34 l., na vročnici. Julijana Malnarjeva, soproga ces. kr. vodje de-

želne vlade, stara 62 l., na pljučnem vnetju

Sirovi loj

kupujeta vsaki čas po najvišji ceni Karel Pamperl-ova sina,

Topilnica za loj, svečarja in mlarnica, zaloga vizgalnih, svetilnih in maslobnih tvari v CELOVCI na Koroškem. (364)

Trakuljo

(Bandwurm) ozdravlja tudi pis-meno

Dr. Bloch na Dunaji, Praterstrasse 42.

(204—6)

Tuji.

28. decembra:

Pri Slonu: Majtingnr, iz Portoré. — Jonič iz Kočevja. — Prdan iz Ribnice. — Persoglia iz Trsta. — Blažič iz Krškega. — Siftin iz Trsta. Pri Malici: Rothbie iz Rimskih toplic. — Smola iz Prage. — Bruk iz Dunaja. — Pfefel iz Golnice. — Fuchs iz Dunaja. — Skarja iz Kranja. — Gabriel, Kohn, Epstein, Rubin iz Dunaja. Pri Zamoreci: Vesel iz Rakeka. Pri bavarskem dvoru: Guli iz Sežane. Detelja iz Moravé. Pri Virantu: Kimovec iz Roba. — Tavčar iz Želimej. — Grebenec iz Vel. Lašič.

Dunajska borza 29. decembra.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	69	gld.	85	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	5	"	—	"
1860 drž. posojilo	109	"	50	"
Akcije narodne banke	997	"	—	"
Kreditne akcije	236	"	—	"
London	110	"	70	"
Napol.	8	"	90	"
C. k. cekini	5	"	24	"
Srebro	115	"	60	"

„Vertec“

časopis s podobami za slovensko mladost,

nastopi uže peto leto, odkar je začel izhajati, ter vabi vso slovensko mladino, stariše, prijatelje in vse prave rodoljube, da mu v obilnem številu z naročnino priskočijo na pomoč.

„Vertec“ stoji za vse leto samo 2 gld. 60 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr.

Naročnina se naprej plačuje in se najhitreje in najceneje pošilja s poštami nakaznicami (Postanweisungen), ki se na vsakej pošti dobivajo po 5 kr.

Uredništvo „Vertečev“

(360—3) v špitalskih ulicah, hiž. št. 273.

Poštni Ekspeditor,

slovenskega in nemškega jezika zmožen, želi službo na Slovenskem. Natanjčnje pod naslovom: A. B. v Mokronogu. (363—2)

Veliko pozornost

budé zdaj mnogi terno-dobitki, igralnih instrukcij gosp. profesorja vit. pl. Orlicé v Berlinu, Wilhelmstrasse št. 125, toraj naj se vsakdo zaupno obrne k njemu, ki hoče v svojih denarnih razmerah gotovo doseči ugodne zmenje.

Vprašanja

gledé podanih in dobrih loterijskih instrukcijah odgovarja profesor matematike vit. pl. Orlicé v Berlinu, Wilhelmstrasse št. 125, najuljudnejše

takoj in brezplačno!

(333—2)

D. R.



Velik izbor

najkrasnejših

novoletnih daril,

ravnokar poslanih iz Dunaja;

najnovjši in modernejši kiné od zlata, srebra in biserov po prav nizkej ceni, v nižje imenovanj prodajalnici.

V zalogi je mnogo najfinijih in elegantnih uhanov, zapestnikov, prstanov, cele garniture, posebno za novoporočene in to po tako nizkej ceni, ka naj se vsakdo sam prepriča, ki ne verjame.

S odličnim spoštovanjem

Jož. Šparovic,

Ljubljana, stari trg, hiž. štev. 18.

(361—3)